Şiir (Ahenk Unsurları)

1. Aşağıdaki şiir parçalarının hangisinde redif vardır?

A) Bir sabah uyanınca
Yanda kalmış
bir at buldum başucumda

B) Gidebilirim genç yaşımda
En güzel şiirlerimi söylemeden götürebilirim
Şimdi kavak yelleri esiyorken başımda
Seni bir akşamüstü düşündürebilirim

C) Bakışlarımla düğüm düğüm
Sana bir şeyler söyliyebilsem
Sabahlara kadar düşündüğüm
Sana bir şeyler söyliyebilsem

D) Hissen yok bu akşamda senin
sen öğleden beri
bu renk renk
bu çeşit çeşit söylenen şarkının
artık haricindesin.

E) Burgaz'la Heybeli arasında
Bir ada suyun içinde pusmuş
Size göre bir toprak boyası
Bana göre sudan bir saksı

2. Biliyorum gölgede senin uyuduğunu
Bir deniz mağarası kadar kuytu ve serin

Yukarıdaki dizelerle,

I. yumulmuş kirpiklerin
II. hazların âleminde
III. yüzünde bir tebessüm
IV. bu ağır öğle sonu

bu parçalar kullanılarak sarmal uyak düzeni oluşturulmak istense son iki dizenin sıralanışı aşağıdakilerden hangisi olur?

A) I – IV. ve II – III.
B) IV – I. ve II – III.
C) III – I. ve II – IV.
D) III – IV. ve II – I.
E) II – I. ve III – IV.

3. Yaş otuz beş! Yolun yarısı eder.
Dante gibi ortasındayız ömrün.
Delikanlı çağımızdaki cevher,
Yalvarmak, yakarmak nafile bugün,
Gözünün yaşına bakmadan gider.

Bu dizelerin ahenk özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kafiye örgüsü ababa şeklindedir.
B) Hece ölçüsüyle yazılmıştır.
C) Tam kafiye kullanılmıştır.
D) Durak düzeni 4+4+3'tür.
E) Kelime tekrarına yer verilmemiştir.

4. Söz oyunlarına yer vermeyen; sade, açık bir dile sahip, söz tekrarları içeren ve serbest tarzda yazılmış şiirlere ilgi duyan bir kişinin aşağıdaki dizelerden hangisini sevmesi beklenir?

A) Her şey birdenbire oldu
Birdenbire vurdu gün ışığı yere
Gökyüzü birdenbire oldu
Mavi birdenbire

B) Seher vakti çaldım yârin kapısın
Baktım yârin kapıları sürmeli
Boş bulmadım otağının yapısın
Çıkageldi bir gözleri sürmeli

C) Gün olur, alır başımı giderim
Denizden yeni çıkmış ağların kokusunda
Şu ada senin, bu ada benim
Yelkovan kuşlarının peşi sıra

D) Bir sabah çıkmak güneşler, aylar bir sabah çıkmak
Bir ağacı bu evleri sarı ters bir kuşu düzeltmek

E) Işık bulutları içinden geçiyor tren
sevinç mi tasa mı bilinmez
cama dayalı alnım
gün indi inecek
dilimin ucunda bir türkü

5. I. Gelmiş dünyanın dört bir ucundan
Ayrı dilleri konuşur, anlaşırız
Yeşil dallarız dünya ağacından
Gençlik denen bir millet var, ondanız.

II. Ey beni ayıblayan gel beni aşkdan kurtar
Ger elünden gelmezse söyleme fasid haber

III. Bulutta şaha kalkmış Fatih'ten kalma kır at;
Pırlantadan kubbeler, belki bir milyar kırat...

IV. Ne yanar kimse bana âteş-i dilden özge
Ne çalar kimse kapım bâd-ı sabadan gayrı

V. Sözün bilmez bazı nadan elinden
Erkân ağlar, usul ağlar, yol ağlar
Bülbülün feryadı gonca gülünden
Gülşen ağlar, bülbül ağlar, gül ağlar

Numaralanmış şiirler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. şiirde kafiye ve redif vardır, ölçü yoktur.
B) II. şiirde ne kafiye ne redif ne de ölçü vardır.
C) III. şiirde ölçü ve kafiye vardır, redif yoktur.
D) IV. şiirde ölçü vardır, kafiye ve redif yoktur.
E) V. şiir hem ölçülü hem kafiyeli hem de rediflidir.

6. I. Andırırsın beni bana, bana beni,
Dediklerinde, duyduklarında,
Yazdıklarımda seni bana, bana seni,
Söylemesem bile saklamadıklarımda.
(aliterasyon)

II. Adam aman kuzusu
Çay kuru çeşme kuru
Nerden içsin kuzu su
Beni yakıp yandıran
Bir ananın kuzusu
(cinas)

III. Kalbim yine üzgün seni andım da derinden;
Geçtim yine dün eski hazan bahçelerinden!
Üzgün ve kırılmış gibi en ince yerinden,
Geçtim yine dün eski hazan bahçelerinden! (nakarat)

IV. Ufku tutuşturmadan fecrin ilk alevleri
Arkamızda kalıyor şehrin kenar evleri
(tunç uyak)

V. Sana bir karşılık vereceğim
toprağı deşen boğuk sesimle
sana bir karşılık vereceğim
amansız kum fırtınası altında (hece ölçüsü)

Numaralanmış dizelerin hangisinde ayraç içindeki ahenk unsuru yoktur?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. - aruz ölçüsü
- ulama
- düz kafiye
- redif

Bu özelliklerin tamamı aşağıdaki dizelerin hangisinde vardır?

A) Kara yerde mor menekşe biter mi
Yaz baharda ishak kuşu öter mi

B) Ne göndü ki göreydi yüzün ayını gözüm
Yıllar durur ki cânım ol ayile hoş geçer

C) Âşıkâne gönlünü akıtmasaydı yâre su
Olmaz idi vâdî-i aşka düşüp âvâre su

D) Rûm u Mısr u Basra vu Bagdâda hükmündür revân
Hindi aldun tâlib-i iklîm-i Türkistân mısın

E) Dinle sana bir nasihat edeyim
Hatırdan gönülden geçici olma
Yiğidin başına bir iş gelince
Anı yad illere açıcı olma

8. I.
Köroğluyum medhim merde yeğine
Koç yiğit değişmez cengi düğüne
Sere serpe gider düşman önüne
Ölümü karşılar meydan içinde

II.
Hani yaprak kıpırdamaz, çakıl yanar,
Bir böcek sesi gelir bahçeden, fincan
Düşlere götürür sizi, kesik kanar,
Emersiniz, yazdır akan.

Numaralanmış şiirler ahenk özellikleri bakımından karşılaştırıldığında aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

A) I. şiirin kafiye düzeni düz, ikinci şiirin ise çaprazdır.
B) I. şiirde yarım uyak, ikinci şiirde ise tam uyak vardır.
C) I. şiirde bir ölçü varken II. şiir serbesttir.
D) I. şiirde ulama varken II. şiirde yoktur.
E) I. şiirde redif yokken II. şiirde ek redif vardır.

